ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ КВАЛІФІКАЦІЙ І СЕРТИФІКАЦІЙ: ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Биба В.В.,к.т.н., доцент
Національний університет «Полтавська Політехніка»
Імені Юрія Кондратюка
Пінчук Н.М., к.т.н., доцент,
Політехнічний університет ді Барі, Італія,
Департамент архітектури, будівництва та дизайну

У Європейському Союзі існує розроблена система стандартизації кваліфікацій, яка відображає рівень знань, навичок і компетенцій, що необхідні для виконання професійних обов'язків у різних галузях. Одним з головних інструментів є Європейська рамка кваліфікацій (EQF), яка дозволяє зіставляти кваліфікації з різних країн, надаючи чітку систему оцінки рівнів професійної підготовки.

EQF розділяє кваліфікації на 8 рівнів, де: нижчі рівні зосереджуються на базових знаннях та навичках, придатних для виконання простих завдань та вищі рівні орієнтовані на спеціалізовані знання, відповідальність за складні проєкти і управлінську діяльність.

Універсальність Європейської рамки кваліфікацій (EQF) полягає в тому, що вона створює єдину, зрозумілу і гнучку систему для зіставлення кваліфікацій з різних країн та сфер діяльності. EQF охоплює всі рівні освіти і професійної підготовки – від початкової до вищої, а також формальну та неформальну освіту. Вона застосовується для різних галузей, що дозволяє використовувати її як у технічних, так і в гуманітарних чи соціальних професіях.

Також система дозволяє порівнювати кваліфікації між різними країнами ЄС та поза його межами. Це сприяє визнанню дипломів і сертифікатів в різних країнах, що підвищує професійну мобільність фахівців і полегшує працевлаштування за кордоном.

EQF є досить гнучкою для адаптації до національних освітніх систем. Країни можуть налаштовувати свої національні кваліфікаційні рамки (NQF), зберігаючи національні особливості, але співвідносячи їх із загальноєвропейськими рівнями EQF.

EQF фокусується на результатах навчання – на тому, що знає, вміє і може зробити людина, а не на тривалості навчання чи формі навчання (формальна, неформальна або інформальна освіта). Це означає, що можна порівнювати компетенції незалежно від того, як і де вони були здобуті.

Система сприяє професійному зростанню та навчанню протягом життя, оскільки дозволяє інтегрувати неформальне і формальне навчання та чітко визначати рівень компетенцій для подальшого розвитку.

Універсальність EQF дозволяє роботодавцям з різних країн швидко розуміти, який рівень кваліфікації відповідає конкретній позиції, незалежно від

того, де кандидат здобув освіту. Це спрощує процес працевлаштування і підвищує транспарентність ринку праці**.**

Завдяки такій структурі, EQF створює загальні правила гри для кваліфікацій та навичок у різних галузях та країнах, роблячи освіту та професійну підготовку більш зрозумілими та взаємопорівнюваними на міжнародному рівні.

Інтеграція Європейської рамки кваліфікацій (EQF) в систему освіти та професійної підготовки України може стати важливим кроком у підвищенні якості освітніх стандартів і конкурентоспроможності українських фахівців. Така адаптація допоможе гармонізувати національні освітні програми з європейськими вимогами, що сприятиме поліпшенню якості навчання, створенню нових можливостей для студентів і полегшенню доступу до ринку праці як в Україні, так і за її межами.

EQF забезпечує єдину структуру для оцінки знань і навичок, що дозволить українським випускникам отримати визнання своїх кваліфікацій у країнах ЄС. Це особливо важливо для тих, хто прагне професійного розвитку за кордоном, адже система сприяє визнанню дипломів і сертифікатів між країнами, що значно полегшує працевлаштування та підвищує професійну мобільність. Крім того, для українських фахівців це відкриває нові можливості для участі в міжнародних освітніх програмах, таких як Erasmus+, що забезпечить доступ до сучасних знань і практик.

Важливо також зазначити, що інтеграція цієї системи стимулюватиме реформування української освітньої системи. Навчальні програми потребуватимуть оновлення, що дозволить зробити їх більш гнучкими та відповідними сучасним вимогам ринку праці. Це стосуватиметься не тільки формальних установ, але й визнання неформального та інформального навчання, що також стане великим плюсом для багатьох фахівців, які здобули свої знання та навички поза стінами університетів.

EQF також сприятиме розвитку концепції неперервного навчання, яка стає все більш важливою у сучасному світі, де зміни на ринку праці відбуваються швидко. Впровадження цієї системи дозволить людям в Україні безперервно розвиватися, підвищувати кваліфікацію та бути конкурентоспроможними у мінливих умовах.

Крім того, впровадження європейських стандартів освіти та підготовки може зробити Україну привабливішою для іноземних інвесторів. Визнання кваліфікацій українських фахівців на міжнародному рівні забезпечить інвесторам упевненість у високій якості робочої сили, що може стимулювати розвиток міжнародних проектів у країні.

Загалом, впровадження Європейської рамки кваліфікацій сприятиме не лише покращенню освітньої системи України, але й підтримуватиме інтеграцію країни в європейський економічний та освітній простір. Це дасть змогу українським фахівцям відповідати міжнародним стандартам, відкриваючи нові горизонти для розвитку, працевлаштування та кар’єрного зростання.